

Preventivní program ZŠ a MŠ Chvalkovice, okres Náchod

Školní rok 2024/2025

Obsah

1. Základní údaje o škole
2. Právní východiska
3. Oblasti problémového chování ve škole
4. Cíl preventivního programu
5. Zhodnocení problematika s problémového chování ve školním roce 2006/2007
6. Spolupráce s rodiči
7. Vzdělávání pedagogů
8. Metody práce
9. Znalostní kompetence žáků
10. Zařazování okruhů protidrogové prevence do tematických plánů
11. Záškoláctví
12. Šikanování
13. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
14. Plán činnosti
15. Školní neúspěšnost
16. Plán činnosti

1. Základní údaje o škole

Název školy	ZŠ a MŠ Chvalkovice
Adresa školy	Chvalkovice 104, 552 03, okres Náchod
IČO	IČO: 75 019 418
Telefon/fax	491 491 521
E-mail	skola@zschvalkovice.cz
Adresa internetové stránky	www.zschvalkovice.cz
Právní forma	
Název zřizovatele	Obec Chvalkovice, okres Náchod
Součásti školy	MŠ Velká Bukovina
Ředitel školy	Mgr. Markéta Ulrychová
Školní metodik prevence	Mgr. Kateřina Prchlíková

2. Právní východiska

- § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon
- § 8 a § 9, § 17 a § 18, § 30 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, č.j.21291/2010-18
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Č.j.: 37 014/2005-25
- Pokyn MŠMT č.j 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví Čj.: 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách, č.j. 22294/2013-1
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí na období 2013-2018

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016
- Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních, Č. j. MSMT-5217/2017-1

3. Oblasti problémového chování ve škole

Prevence sociálně patologických jevů u žáků v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- Drogy (základní informace o drogách)
- Doprava (rizikové chování v dopravě)
- Poruchy příjmu potravy (nevhodné jídelní a stravovací zvyklosti, diety, obezita)
- Alkohol (informace o nevhodnosti pití alkoholu)
- Syndrom týraného dítěte – CAN (fyzické týrání a jeho rozpoznání)
- Šikana, kyberšikana (znaky šikanování, řešení zejména počáteční šikany)
- Vandalismus (poškození školního majetku nebo majetku žáků)
- Záškoláctví (sledování absence žáků)
- Tabák (informování o závislosti na tabáku, nikotinových sáčcích a e-cigaretách)

Ve Sbírce zákonů byl zveřejněn zákon č. 59/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

(<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>).

Znění novely, která vstupuje v účinnost dne 23. 3. 2023

[65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek \(zakonyprolidi.cz\)](https://zakonyprolidi.cz)

Jedná se o dlouho očekávanou úpravu v souvislosti s nikotinovými sáčky.

- Násilí (agresivní chování dětí)
- Krádeže (Drobné krádeže se vyskytují ve škole)
- Sexuální výchova (besedy pro rodiče a žáky)
- Psychické krize/duševní onemocnění žáka

4. Cíl preventivního programu

Preventivní program klade důraz na udržení stávající kvality školy, komunikaci, kooperaci a zdravý životní styl. Program je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy a ve svém důsledku má vést k udržení pozitivního klimatu školy s minimem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu. Základním předpokladem k jeho účinnosti je aktivní zapojení všech žáků třídy a rodičů žáků, kteří jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni.

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům.

Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy a nepřímo prostřednictvím rodičovské veřejnosti i celkového způsobu života žáků. Hlavním cílem je vést žáky k tomu, aby návykovou látku v budoucnosti nevyhledávaly, aby ji nikdy neužily.

Preventivní program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu.

Důležitý je i individuální přístup k jednotlivým žákům. Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Zvýšenou pozornost věnujeme žákům s vývojovými poruchami učení a chování a pomáháme jim k jejich kompenzaci, protože tuto skupinu chápeme jako velmi ohroženou. Nabízíme volnočasové aktivity a programy, kde se mohou uplatnit všichni žáci.

Důraz je položen na informovanosti žáků ve vyučovacích hodinách a rodičů při třídních schůzkách nebo individuálních setkáních.

5. Zhodnocení prevence problémového chování ve školním roce 2021/2022

Vzdělávání	
Školní metodik prevence	Mgr. Jana Baudyšová
Školní vzdělávací program	
cizí jazyk	Vazba na některá témata zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy. Dotknout se závažných celosvětových problémů (nebezpečí drog, rasová, národnostní a názorová nesnášenlivost apod.).
chemie	<u>Chemie ve společnosti</u> - drogy - diskuse na téma drogy s využitím informací ze školy i ze sdělovacích prostředků, popř. populárně naučné literatury - žák by měl umět popsat příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvést příklady nebezpečí, kterým se vystavuje jejich konzument; <u>Deriváty uhlovodíků</u> - diskuse na téma nebezpečí požívání alkoholických nápojů;
občanská výchova	<u>Člověk a právo</u> - opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvým a vztahující se k nákupu, držení a výrobě drog; prevence trestné činnosti;
přírodopis	<u>Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka</u> - samostatné kratší práce k jednotlivým bodům zdravotnické problematiky (např. zdravý život, rodina a její funkce, hygiena jednotlivých soustav, alkohol, drogy apod.) <u>Poškození lidského organismu</u> vlivy kouření, drog, přepínání, stresu na lidský organismus <u>Biologie člověka</u> - hygiena, vliv kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků - žák by měl umět hodnotit význam zdraví a potřebu jeho ochrany, vědět o imunitním systému a jeho podpoře, o nebezpečí drog-uvědomovat si své vztahy k prostředí, chápat nezbytnost komplexní péče o životní prostředí a vlastní odpovědnosti v tomto směru

Organizace prevence	
Preventivní program	<p>Vypracován a aktualizován metodikem prevence dle nových metodických materiálů MŠMT především:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek - Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016 - Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních, Č. j. MSMT-5217/2017-1 - národní strategie primární prevence rizikového chování dětí na období 2013-2018
Využití volného času žáků	<p>Rozmanitá nabídka zájmových útvarů. Maximální využitelnost kapacity ŠD. Pro žáky školy realizujeme pestré školní i mimoškolní aktivity = soutěže, exkurze, výlety, představení některé i ve spolupráci s rodiči či místními spolky.</p>
Průběžné sledování podmínek a situace ve škole z hlediska rizik výskytu sociálně patologických jevů	<p>Snaha všech pedagogických pracovníků včas řešit drobnější přestupky (slovní napadání spolužáků, schovávání věcí, poštuchování....), které by mohly vést k sociálně patologickým jevům.</p> <p>Využití externího nástroje pro monitorování šikany Nenech to být. Možnost pro rodiče a žáky informovat školu o šikaně dítěte a dalších závažných jevech.</p>
Uplatňování forem a metod umožňující včasné zachycení ohrožených dětí	<p>Zaměřili jsme se především na zintenzivnění spolupráce mezi školou a rodiči. Dbáme na včasnou informovanost rodičů, společně se snažíme řešit výchovné problémy.</p>
Poradenská služba školního metodika prevence	<p>Informovat pedagogické pracovníky o novinkách a změnách v oblasti soc. pat. jevů viz. metodické pokyny. Seznamovat rodiče žáků se základními pojmy v oblasti soc.pat. jevů, vysvětlovat postupy školy i požadavky na rodiče</p>
Zajištění poradenských služeb speciálních pracovišť a preventivních zařízení	<p>V případě potřeby – OSPOD Náchod, Jaroměř, Dvůr Králové nad Labem, PPP Náchod, Trutnov, Speciálně pedagogické centrum Náchod, MAP mezi Úpou a Metují.</p>
Vybavení školy odbornými a metodickými materiály a dalšími pomůckami	<p>Dostačující.</p>
Školní řád (obsahuje zákaz nošení, držení, distribuci a zneužívání návykových látek v areálu školy a odpovídající sankce)	<p>Školní řád je doplněn vhodnou formou o problematiku soc. pat. jevů viz. metodický pokyn k řešení šikanování č.j. MSMT-21149/2016 a metodického pokynu k primární prevenci č.j.20006/2007 čl. 8 – Školní řád. Forma zpracování odpovídá charakteru základní školy a vychází také z konkrétních podmínek</p>

	naší školy
Akce školy pro žáky k prevenci problémového chování žáků	Průběžné výchovné působení na žáky formou rozhovorů či besed, situační hry zaměřené na empatii. Dodržování třídních pravidel, dotazníková šetření (oblíbenost v kolektivu, sebehodnocení žáka za určitý časový úsek – týden, měsíc, jak řešit slovní i tělesné napadení, komunikace učitel - žák) Spolupráce družina + škola + rodič)

Sociálně patologický jev	počet
Drogy	1
Doprava	0
Poruchy příjmu potravy	0
Alkohol	0
Syndrom týraného dítěte – CAN	0
Šikana, kyberšikana	24
Vandalismus	7
Záškoláctví	0
Tabák	5
Násilí (v nejmírnější formě)	9
Krádeže	0

Komentář:
V tomto roce naše škola začala pracovat v programu KIVA, který klade velký důraz na odhalení šikany. Z tohoto důvodu jsme letos řešili několik sporů mezi žáky. Na šikanu a násilí mezi nimi se kladl velký důraz, hodně se o tom mluvilo a žáci tak za námi mnohem více přicházeli než v předešlých letech. Jinak vztahy mezi žáky jsou bez větších výchovných problémů, klima ve třídách je přátelské. Drobné kázeňské přestupky jsou včas řešeny, pedagogové si vyměňují zkušenosti a vzájemně se informují o žácích. V případě výskytu šikany hned řešeno dle metodiky KIVA.

6. Spolupráce s rodiči

Spolupráci s rodiči vidíme jako klíčovou při realizaci našeho preventivního programu. Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci programu na škole, problematika byla zařazena i na jednání školské rady. Další informace poskytujeme rodičům prostřednictvím www stránek školy, propagačních materiálů a školních nástěnek, třídních schůzek a triád.

7. Vzdělávání pedagogů

Metodik prevence se účastní školení pořádaných zařízeními pro DVPP, ostatní pedagogové formou samostudia (využívání odborné literatury ve školní knihovně). Problematika prevence je 2x ročně zařazována na pořad jednání pedagogické rady.

Pedagogičtí pracovníci mají možnost nahlédnout do Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, Č.j. 21 291/2010-28, kde jsou návodným způsobem popsána jednotlivá témata:

- Příloha č. 1 Drogy
- Příloha č. 2 Doprava
- Příloha č. 3 Poruchy příjmu potravy
- Příloha č. 4 Alkohol
- Příloha č. 5 Syndrom týraného dítěte - CAN
- Příloha č. 6 Šikana
- Příloha č. 7 Kyberšikana
- Příloha č. 8 Homofobie
- Příloha č. 9 Extremismus
- Příloha č. 10 Vandalismus
- Příloha č. 11 Záškoláctví
- Příloha č. 12 Tabák
- Příloha č. 13 Násilí
- Příloha č. 14 Krádeže

8. Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.

Např.:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli,
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků,
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti,
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů,
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry,
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty (například formou komunitního kruhu),
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“,
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě,
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti
- prevence experimentování s alkoholem a cigaretami,
- základy etické a právní výchovy,
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení,
- všestranný rozvoj osobnosti žáka,
- soustředěnost na včasné diagnostikování problémového chování žáků ve třídních kolektivech,
- důraz na spolupráci s rodiči,
- široká nabídka volnočasových aktivit,
- ekologická výchova,
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd. jako v předchozích letech.

9. Znalostní kompetence žáků

Znalostní kompetence žáků

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků,
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek,
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu,
- mají vědomosti jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu,
- mají právní povědomí v oblasti problémového chování žáků.
- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě,
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl,
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví,
- znají negativní vlivy kouření, požívání alkoholu,
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc,
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy,
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti,
- ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva,
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrasování aj.), je protiprávní,
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky,
- dopravní výchova.

10. Zařazování okruhů protidrogové prevence do tematických plánů

Při realizaci preventivního programu klademe důraz na následující činnosti:

- učit žáky řešit konfliktní situace,
- vést je ke schopnosti odmítat činnosti, které by mohly mít negativní důsledky,
- posilovat sebedůvěru dětí,
- informovat je přiměřeně věku o následcích užívání drog,
- podporovat mimoškolní činnost, koníčky, aj.

11. Záškoláctví

Problematiku záškoláctví škola již řešila, ne všichni žáci měli nepřítomnost ve škole řádně omluvenu. Některým rodičům bylo nařízeno nadále omlouvat absenci lékařem. Ti v našem okolí jsou ochotni a vycházejí nám s razítky vstříc. Je ale potřeba nadále věnovat pozornost zásadám omlouvání žáků a evidenci nepřítomnosti ve škole dle školního řádu. Opakovaně s touto problematikou seznamovat i rodiče žáků.

12. Šikanování

Problematiku šikanování škola již řešila. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli na šikanu více zaměřit a její prvopočáteční stádia řešit podle programu KIVA, v kterém byly proškoleny celkem tři lidi pro vedení KIVA týmu – Mgr. Kateřina Prchlíková, Mgr. Darina Tyčová a Mgr. Lucie Kořen. Hlavním koordinátorem je Mgr. Kateřina Prchlíková. Třídní učitelé byli proškoleni pro vedení třídnických hodin dle originální metodiky KIVA, které mají za úkol rozvíjet kompetence žáků v oblasti sebepojetí, ochrany a učí žáky, že normální je neublížovat ostatním. Zároveň pracuje i s oblastí tmelení kolektivů.

Pokud se šikana ve mezi žáky vyskytne, pracujeme nejprve podle metodiky šetření dle KIVA, kde dochází k následným rozhovorům s obětí i agresory. Pokud nedojde k nápravě tohoto problémového chování, nadále s žákem pracujeme dle našeho školního Programu proti šikanování.

Obsah školního Programu proti šikanování

Cíl programu

Projevy šikanování

Zákonná opatření

Komponenty programu

1. zmapování situace – analýza a evaluace
2. motivování pedagogů pro změnu
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů
4. užší realizační tým
5. společný postup při řešení šikanování (šest skupin základních scénářů)
6. primární prevence v třídních hodinách
7. primární prevence ve výuce
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování
9. ochranný režim
10. spolupráce s rodiči
11. Školní poradenské pracoviště
12. spolupráce se specializovanými zařízeními
13. vztahy se školami v okolí

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Důležité je zaměřit se na oblast komunikace a vztahů mezi žáky ve třídách, a to bez ohledu na to, zda tam k projevům šikany došlo či ne. Všichni pedagogičtí pracovníci musí vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nedílnou a velmi důležitou součást své práce.

Projevy šikanování

Šikanování se ve své zárodečné formě vyskytuje prakticky na všech školách. Pocit bezpečí každého jedince a jeho začlenění do třídního kolektivu je základní podmínkou vytváření produktivního prostředí a dobrého sociálního klimatu třídy a školy. Škola má povinnost předcházet všem náznakům násilí a šikanování. Šikanování v jakékoli formě a podobě nesmí být pracovníky školy akceptováno. Samotní pedagogičtí pracovníci nesmí svým jednáním s některými žáky a chováním vůči nim podněcovat zhoršování vztahů směřující k šikanování těchto žáků jejich spolužáky.

Šikanování

(1) Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese. Podoby šikanování jsou:

1. • Přímá šikana může mít podobu fyzickou (např. bití, plivání, tahání za vlasy), verbální (např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy); nebo neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zstrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek).
2. • Nepřímá šikana má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení. Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo izolování žáka nebo učitele rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení (u učitele), ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepřijemné sexuální provokace.

•3 Jednou z nejčastějších forem šikany je také elektronická šikana, tj. kyberšikana, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhružných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhružné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je max. několik desítek lidí. V prostředí internetu může být svědkem (ale i útočníkem) stejného chování i několik desítek tisíc lidí. Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (např. nadávky, ponižování), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat apod.) a naopak. Škola se kyberšikanou zabývá vždy, když se o ní dozví. Základním úkolem musí být zmapování konkrétního případu, které škole pomůže rozhodnout se pro správný postup řešení

Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany patří:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

(2) Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti a v některých opravdu závažných případech může nabýt i rysy organizovaného zločinu.

Zákonná opatření :

A) Odpovědnost

(1) Škola má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky. V souladu s ustanovením

§ 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy

a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků

a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

(2) Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství;
- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. Tato povinnost vyplývá ze školského zákona (**§ 21 odst. 2 školského zákona**, dle něhož mají zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků právo mj. na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte či žáka a právo vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání). Skutečnost, že dítě někoho šikanovalo nebo bylo šikanováno, lze chápat jako významnou skutečnost, která v průběhu vzdělávání nastala;
- škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo (viz **§ 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb.**, o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů);
- v případě šikany se jedná o všechny případy, které škola oznámila policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a dále případy, které výše uvedeným nebyly oznámeny i přesto, že se stalo něco závažného, protože nebyl zákonný důvod.

(3) Z hlediska **zákona č. 40/2009 Sb.**, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestných činů či provinění (dále jen „trestných činů“).

Proviněním se rozumí trestný čin spáchaný mladistvým - **§ 6 zákona č. 218/2003 Sb.**, o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže):

vydírání **§ 175 TZ**, omezování osobní svobody **§ 171 TZ**, zbavení osobní svobody

§ 170 TZ, útisku **§ 177 TZ**, těžkého ublížení na zdraví podle **§ 145**, ublížení na zdraví **§ 146 TZ**, **§ 146a TZ**, vraždy **§ 140 TZ**, loupeže **§ 173 TZ**, krádeže **§ 205 TZ**, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci **§ 352 TZ**, poškození

cizí věci

§ 228 TZ, znásilnění § 185 TZ, kuplířství § 189 TZ, pohlavního zneužití § 187 TZ, apod. + nebezpečné vyhrožování § 353 TZ, nebezpečné pronásledování § 354 TZ, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení § 149 TZ.

(4) Trestné činy ve vztahu ke kyberšikaně

Kyberšikana obdobně jako školní šikana sice není sama o sobě trestným činem ani přestupkem, ale její projevy mohou naplňovat skutkovou podstatu např. těchto trestných činů:

- nebezpečné pronásledování (stalking, § 354 TZ) – např. dlouhodobě opakované pokusy kontaktovat všemi dostupnými prostředky oběť, která proto pociťuje důvodné obavy o život nebo zdraví své či svých blízkých;
- účast na sebevraždě (§ 144 TZ) – např. zaslání SMS oběti s úmyslem vyvolat u ní rozhodnutí k sebevraždě;
- porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 TZ) – např. „odposlech“ odesílaného e-mailu;
- porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (§ 183 TZ), např. zveřejnění fotografií z telefonu oběti;
- pomluva (§ 184 TZ) – např. vytvoření webových stránek zesměšňujících oběť.

(5) Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme

v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřečtení trestného činu (§ 367 TZ). V úvahu přicházejí i další trestné činy jako např. nadržování (§ 366 TZ) či schvalování trestného činu (§ 365 TZ), v krajním případě i podněcování (§ 364 TZ).

B) Metodické materiály

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č.j. 21291/2010
Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016

Příloha - Metodický pokyn MŠMT - šikanování

Komponenty programu

1. Zmapování situace – analýza a evaluace

Úkoly:

- Do poznámek na Q disk uvádět veškerá jednání s rodiči, zaznamenat výchovné komise – třídní učitelé průběžně 1x za pololetí kontrola záznamů a jejich vyhodnocení – užší realizační tým
- Tř. učitelé a učitelé žáků informují o situaci ve třídě školního metodika prevence.

2. Motivování pedagogů pro změnu

Seznámení se skutečným stavem šikany je pak tím základním motivačním prvkem určujícím budoucí změnu. Klíčovým momentem je, aby kantoři výskyt šikany nejen neodmítali, ale aby ho ani nevnímali jako své osobní selhání. Neznalost skutečné situace na vlastní škole je totiž pochopitelné, neboť podstatnou vlastností šikanování je její skrytost a nepřístupnost pro vnější okolí. Další fází motivace je důvěra ve školní program proti šikanování – má smysl ho realizovat, protože povede k řešení a odstranění nebo alespoň omezení šikany.

Úkoly:

- zajistit školení k prevenci šikanování na přípravný týden (školení KIVA)
- seznámit všechny ped. pracovníky školy s přímými a nepřímými signály šikanování - KIVA
- poučit všechny ped. pracovníky školy o rozdílech mezi šikanováním a škádlením – KIVA

3. Společné vzdělávání a supervize všech pedagogů

Dobrá komunikace jednotlivých pracovníků ZŠ a vedení ZŠ umožňuje pružně reagovat v krizových situacích.

Předávání informací:

- pravidelně - na poradách (min. 2x ročně)

- průběžně – kdokoli z pracovníků ZŠ zaznamená jakékoli příznaky nezdravých vztahů a nevhodného chování mezi žáky, ihned je sdělí třídnímu učiteli, výchovné poradkyni, metodikovi prevence nebo vedení ZŠ
- informace na webových stránkách ZŠ – pro pracovníky ZŠ, žáky, rodiče
- Proškolení všech pracovníků ZŠ – úvodní porada,
- doplňování knihovny odbornými publikacemi, odborná školení
- Speciální školení (pro výchovné poradce a metodika prevence) – předají informace ostatním na nejbližší poradě

*Úkoly: zajistit školení k prevenci šikanování na přípravný týden
bližší spolupráce s krajským školským metodikem – školní metodik prevence*

4. uží realizační tým

ředitel školy
školní metodik prevence
výchovný poradce

5. Společný postup při řešení šikanování (šest skupin základních scénářů)

V případě podezření na pokračující šikanu každý pracovník školy neprodleně oznámí tuto skutečnost školnímu metodikovi prevence a vedení školy

Školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy, na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu (viz tabulka níže).

V případě, že jde o počáteční a obvyklou šikanu, kterou zvládne škola sama, určený pracovník postupuje podle scénáře určeného pro tento typ šikanování. Pokročilé a komplikované šikany škola řeší ve spolupráci s odborníky z venku, zejména z PPP, SVP.

Do komplikované šikany zařadíme především neobvyklé formy šikany. Dále sem zahrneme základní formy šikany, se kterými nemáme zkušenosti. Patří do nich šikany krajně ohrožující bezpečí pedagoga a život oběti, dále šikany se změnou v základním schématu. Prakticky jde zejména o nějakou zvláštnost u přímých a nepřímých účastníků šikany. Patří sem rovněž šikany s rozvinutým zakrývajícím systémem. Vážnou komplikací je intenzivnější závislostní vztah mezi oběťmi a agresory a vážnější dopady šikany na oběť - například známky úzkostné poruchy.

(1) Situace, které zvládne škola sama

- (a) první pomoc pro obvyčejnou počáteční šikanu;
- (b) celková léčba pro řešení prvních dvou stadií šikanování, RTP – Rámcový třídní program.

(2) Scénáře, kdy potřebuje škola pomoc zvenku

- (c) první pomoc pro komplikovanou počáteční šikanu;
- (d) první pomoc (krizové scénáře) pro obvyčejnou pokročilou šikanu;
- (e) první pomoc (krizové scénáře) pro komplikovanou pokročilou šikanu, patří sem např. výbuch skupinového násilí, tzv. školní lynčování;
- (f) celková léčba pro třetí stadium šikanování s běžnou i komplikovanou formou.

První kroky při objevení šikany

Pro účinnou a razantní první pomoc, dostupnou učitelům (zejména v případě počáteční šikany) je nevhodnější lokální a vnější strategie, která mapuje symptomy šikanování a pracuje pouze s vybranými svědky. Je univerzální, platí pro děti i dospělé i pro různé typy škol. Obsahuje schéma strategických kroků, které je třeba dodržovat:

1. Rozhovor s informátory a oběťmi
2. Nalezení vhodných svědků
3. Individuální případně konfrontační rozhovory se svědky (Nekonfrontovat oběť a agresora a svědky s agresory)
4. Zajistit ochranu obětem
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

5.1 Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu

1. odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany;
viz příloha 3

2. rozhovor s informátory a oběťmi;

- přicházejí – li s informací o šikaně rodiče – neměli bychom jejich výpověď zpochybňovat, reagovat obranně (říkat, že to není možné) a vyjadřovat nedůvěru
- domluvit se rodiči na spolupráci, na způsobu ochrany dítěte, ubezpečit je, že pomůžeme, naznačit příští kroky
- o rozhovoru s obětí by neměli vědět ostatní žáci – je třeba ji chránit před možnou pomstou agresorů a nebezpečím odmítnutí třídou

3. nalezení vhodných svědků;

- ve spolupráci s informátory a oběťmi vytipujeme členy skupiny, kteří budou pravdivě vypovídat: žáci, kteří s obětí kamarádí, sympatizují, nebo ji alespoň neodmítají, žáci nezávislí na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování

4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory);

- rozhovory organizujeme tak, aby o nich druzí nevěděli – bezpečnost svědků, hledáme odpovědi na otázky co, kdy, kde a jak se stalo

Základní otázky taktiky vyšetřování:

Kdo je obětí, popřípadě kolik je obětí?

Kdo je agresorem, popřípadě kolik je agresorů? Kdo z nich je iniciátor, kdo je aktivní účastník šikanování a kdo je obětí i agresorem?

Co, kdy kde a jak dělali agresori konkrétním obětím?

K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?

Jak dlouho šikanování trvá?

Důkladný a podrobný popis násilného chování je důležitý pro úspěšné uplatnění metody vnějšího nátlaku. Potřebujeme to však i pro sebe, abychom byli chráněni před stížnostmi rodičů agresorů.

1. Co se stalo? (jádro příběhu)

2. Kde se to stalo? (místo)

3. Kdy se to stalo? (čas a alibi)

4. Proč? (motiv)

5. Kdo to spáchal? (podezřelí a pachatelé)

6. Jak to spáchal? (způsob jednání)

7. Čím to spáchal? (zbraně, nástroje)

8. Komu se to stalo? (oběti)

9. Kdo nám to řekl? (svědkové)

Nejvhodnější je provést písemný zápis z těchto rozhovorů

5. ochrana oběti;

do doby, než se vše vyřeší – zajistit zvýšený dozor, zorganizování bezpečných příchodů a odchodů dítěte do a ze školy, v závažném případě ponechat doma

6. předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru:

a) Rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření)

b) Rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)

- význam: paralyzování agrese vůči bližním – princip „přitlačení ke zdi“ – při jakémkoliv náznaku šikanování bude potrestání přísnější; předjímání komplikací s rodiči – potřebujeme pádné důkazy – vhodné, aby útočníci svou výpověď napsali a podepsali

7. realizace vhodné metody:

a) metoda usmíření;

místo donucení k vnější poslušnosti se sleduje vnitřní proměna vztahů mezi obětí a agresory. Je akcentováno řešení problému, tedy rozmrznutí agresivního postoje, domluva, usmíření mezi aktéry šikanování.

Nastupuje řízení společné hledání nápravy místo trestu. Usmíření lze zpečetit dobrovolným odčiněním škod, které je přijatelné pro všechny.

- b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči); záměrem je přinutit trestem a strachem viníky k zastavení agresivního chování a k dodržování oficiálních norem. Individuální nebo komisionální pohovor, kde se rozhoduje o udělení výchovného opatření. Výchovná komise, respektive škola má k dispozici pro zastavení násilí agresorů běžná, ale i mimořádná opatření:
- výchovná opatření (napomenutí, důtka třídního učitele, důtka ředitele)
 - snížení známky z chování
 - přeřazení agresora do jiného kolektivu
 - ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu
 - krátkodobý dobrovolný pobyt v dětském diagnostickém ústavu, diagnostickém ústavu pro mládež nebo ve středisku pro mládež
 - umístění do diagnostického ústavu na předběžné opatření a následné nařízení ústavní výchovy

8. třídní hodina:

- a) Efekt metody usmíření – posouzení společného úsilí
- b) Oznámení o potrestání agresorů informování celé třídy o potrestání útočníků

9. rozhovor s rodiči oběti;

- informace o zjištěných a závěrech školy, domluvení dalších opatření

10. třídní schůzka;

- potřeba informovat rodiče, že ve třídě byla šikana, kterou škola řešila; u metody usmíření možno na pravidelné schůzce, u pokročilých šikan – schůzka mimořádná

11. práce s celou třídou

- nejlepší prevencí je budovat trvale a systematicky kamarádké a bezpečné vztahy v celé třídě; ke změně vztahů ve třídě možno využít spolupráci s profesionály ze školských poradenských zařízení (PPP, SVP apod.)

5.2 Obyčejná pokročilá šikana

Postup obdobný jako ve scénáři 5.1

Taktika vyšetřování u pokročilých šikan vyžaduje vysoce odborné a psychologicky „tvrďší“ postupy. Organizovaný odpor proti rozkrytí tu bývá mimořádně silný. Je třeba proto používat speciální diagnostické metody zaměřené na vztahy a postoje žáků a na ověřování pravdivosti výpovědí. Nezbytná je práce s neverbálními technikami a výslechovými praktikami.

Nejvýraznější rozdíl ve vyšetřování pokročilých šikan oproti těm počátečním spočívá v tom, že **zde nebývá často ani jeden vhodný svědek**. Všichni nebo téměř všichni lžou a zapírají. Běžné jsou křivé výpovědi a falešní svědkové. Nehledáme tedy většinou vhodné svědky, ale **nejslabší články v řetězu skupinové lži**. Vzácnou výjimkou je existence tzv. bílých vran, tedy žáků, kteří odolali velkému konformnímu tlaku skupiny, nesouhlasí s násilím a mají s oběťmi soucit.

Změny ve strategii vyšetřování

Oproti počáteční šikaně nalezneme značné rozdíly:

- individuální rozhovory s falešnými svědky doplníme o jejich vzájemné konfrontace
- ochrana oběti musí někdy nastat hned na počátku, oběť musíme dostat bezpečně domů ještě před koncem vyučování, oběť pak zůstává doma, dokud není nebezpečí zažehnáno.
- rozhovor realizujeme pouze s agresory a bývá doplněn konfrontací mezi útočníky, pokud máme jednoznačné důkazy, lze přejít rovnou ke komisionálnímu rozhovoru

Intervence jsou limitovány

- nelze využít v žádném případě metodu usmíření, ale výhradně metodu vnějšího nátlaku, ta může být doprovázena na podkladě vyšetřování policie doprovázena zahájením trestního řízení
- nejde dělat pohovor v neoficiální skupince, ale pouze v rámci orgánů školy

5.3 Celková léčba pro řešení prvních dvou stadií šikanování,

RTP – Rámcový třídní program

1.) Informace

Informace o problému ve třídě můžeme získat z různých zdrojů (rodiče, jiné oznámení škoře, vlastní pozorování). Máme-li informace o narušených vztazích (šikanování), nahlásíme vše ŠMP a VP, kteří společně zvolí strategii řešení.

JE NUTNO CHRÁNIT ZDROJ INFORMACÍ!!!

2. Odhad závažnosti

Pro řešení je nutné určit závažnost onemocnění třídního kolektivu:

počáteční stadium

pokročilé stadium

neobvyklá forma šikany

Od tohoto se odvíjí skutečnost, zda problém vyřešíme sami, nebo pomocí konzultace s odborníkem, anebo problém již patří odborníkům.

3. Techniky mapující klima ve třídě

Klima třídy se dá určit podle technik cílených na tuto problematiku. Výběr technik záleží na pedagogovi, který mapování provádí.

Příklady technik: jména; přezdívky; had; místa si vymění; ruce; lod; tiché řady; míček apod.

4. Sociometrie

Sociometrické šetření slouží ke zmapování situace ve skupině a to prostřednictvím měření sociálních vztahů uvnitř skupiny, kde se členové bezprostředně znají.

Šetření provádí ŠMP, VP, nebo školní psycholog

5. Práce se třídou

Pro práci se třídou je vhodné využití komunitního kruhu, který provádí ŠMP, VP, TU.

komunitní kruh – jednoduchá metoda sloužící k pojmenování problémů ve třídním klimatu a k nastavení pravidel (je nutná zpětná vazba)

6. Závěrečná zpráva

Závěrečnou zprávu vypracovává ŠMP, VP, školní psycholog

zpráva je důvěrná, obsahuje závěr šetření a doporučení pro ozdravení, možná rizika.

7. Informování pedagogů

seznámení pedagogického sboru s problémem

popis dění ve třídě

společné kroky k řešení

role pedagoga v problému

8. Schůzka s rodiči v případě závažnějších forem šikany

písemnou formou vedení školy vyzve zákonné zástupce agresora i oběti k návštěvě školy

svolá „mimořádnou“ schůzku všech rodičů

účast na schůzce TU, VP, ŠMP, ředitelka školy

seznámení rodičů s problémem (obecně) ne jmenovitě!

pokud má zákonný zástupce zájem o konkrétní jména, jednáme s ním vždy individuálně

9. Výchovní komise

Zákonní zástupci problémových žáků jsou na výchovné komise zváni písemně. Struktura výchovné komise se liší pro agresora a pro oběť.

10. Práce se třídou

Prevence:

pracuje se na ozdravení třídy

nastaví se nová funkční pravidla třídy

třídnické hodiny pravidelně jednou za 14 dní, v rámci těchto hodin probíhá intenzivní práce se třídou

dbáme na bezpečné klima, sledování třídy

dodržujeme kamarádké vztahy (spolupráce učitel + žáci),

jednotné a důsledné vystupování pedagogů ve třídě

pořádáme školní výlety,

adaptační pobyty pro stmelení kolektivu

5.4 Scénář první pomoci pro neobvyklou počáteční šikanu

Její řešení vyžaduje doladění základního postupu, zkušenosti a proto také musí být řešena **nezávislým specialistou na šikanu**. Je zde nutné promyšleně zorganizovat chráněné rozhovory se svědky a někdy je potřeba úzká spolupráce se sociálním kurátorem. Musíme komplikace ve vnějším obraze zachytit a promyslet, co to znamená pro doladění diagnostiky a nápravy šikany. Kontakty viz bod 12.

5.5 Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory;
8. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků;
9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi).

D. Léčba

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

5.6 Celková léčba pro třetí stadium šikanování s běžnou i komplikovanou formou.

Vzhledem k velké závažnosti celého problému je nutná úzká spolupráce s nezávislými odborníky na léčení šikany. Již při šetření je nutné dohodnout další postupy léčby s externími spolupracovníky a s jejich pomocí modifikovat Rámcový třídní plán pro danou specifickou situaci. Pravidelně kontrolovat dodržování navržených postupů a konzultovat další vývoj situace ve třídě.

Úkol: seznámit všechny ped. pracovníky školy s postupem při řešení šikanování – vedení školy na ped. radě

Příloha - úkoly pro pracovníky

1. Primární prevence v třídních hodinách

Třídní učitelé sledují vztahy ve třídě, podílí se na rozvoji pozitivních vztahů mezi žáky a na zlepšení třídního klimatu. Každá třída na začátku školního roku vypracuje svá „Pravidla třídy“ a řídí se jimi. Žáci jsou poučeni o tom, co je a co není šikana, na koho se mají obrátit, mají-li na šikanu podezření třídní učitelé, výchovný poradce, metodik prevence, školní psychologka, vedení ZŠ, dozory).

2. Primární prevence ve výuce

Téma prevence šikanování je zapracováno do jednotlivých předmětů (člověk a společnost, prvouka, výchova k občanství, výchova ke zdraví, tělesná výchova, výtvarná výchova). Učitelé se soustřeďují na rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky, pracují s pravidly třídy a dynamikou třídního kolektivu, spoluvytvářejí bezpečné prostředí školy.

3. Primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování

ZŠ provádí prevenci o přestávkách a při všech činnostech organizovaných školou (exkurze, výlety, vycházky, kroužky, školní družina). ZŠ organizuje adaptační kurzy pro žáky 6. tříd, kde se zaměřuje na budování zdravých vztahů mezi žáky ve třídách a obsahově i na prevenci negativních jevů.

Žáci mají možnost využívat schránku důvěry (vedle ředitelny školy), konzultace výchovné poradkyně, školní psycholožky a e-mailových adres pracovníků školy.

Úkol: pravidelně kontrolovat schránku důvěry – školní metodik prevence

4. Ochranný režim, vytipování rizikových míst – šatna, WC, prostor před školní jídelnou – malá chodbička před sklepem

Školní řád stanoví pravidla chování ve škole, zakazuje násilí žáků vůči spolužákům a stanoví způsob potrestání.

V souladu s pracovním řádem zajistit zvýšený a kvalitní dohled pedagogů o přestávkách, před začátkem vyučování, a to hlavně v prostorách, kde k šikanování již došlo nebo kde by k němu mohlo docházet.

Poučení žáků v dané oblasti třídními učiteli a učiteli ve vhodných předmětech.

5. Spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s nekompromisním bojem školy proti šikaně, například na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách);

Rodiče jsou průběžně seznamováni s aktivitami ZŠ na webových stránkách školy.

Spolupráce s PPP Náchod.

Pravidelné schůzky s rodiči a možnost kontaktovat kohokoli z pedagogických pracovníků ve škole po předchozí domluvě.

Úkol: na www stránkách školy umístit informační materiály k šikaně a kyberšikaně pro rodiče;

6. Školní poradenské služby;

Ředitelka školy (Mgr. Markéta Ulrychová)

školní metodik prevence (Mgr. Jana Baudyšová)

Výchovný poradce (Bc. Veronika Hoffmanová Žďárská)

- po domluvě s rodiči, informace o setkání mailem či telefonicky

--

13. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- pedagogicko - psychologická poradna
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi s problémovým chováním, spolupráce s MAP

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař

Oblast sociálních věcí

- sociální odbor, kurátoři

Policie ČR

- využít lektorských služeb policistů v oblasti problémového chování, vyšetřování výskytu drog

14. Plán činnosti

- Připravit (inovovat) preventivní program, koordinovat přípravu (MŠMT čj. 14 514/2000-51).
 - Zpracovat plán osvětových akcí pro rodiče.
 - Informovat všechny učitele, vychovatele a další pracovníky školy o prevenci sociálně patologických jevů, především o konkrétních podmínkách ve škole z hlediska rizik, uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení žáků.
 - Informovat žáky a rodiče o volnočasových aktivitách školy.
 - Poradenská služba pro rodiče.
 - Seznámit pedagogické pracovníky s preventivním programem, pojmenovat kroky, které povedou k jeho realizaci.
 - Zpracovat etickou výchovu, výchovu ke zdravému životnímu stylu a jiné oblasti preventivní výchovy do učebních plánů jednotlivých předmětů.
 - Zpracovat problematiku prevence sociálně patologických jevů do plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
 - Zpracovat problematiku prevence sociálně patologických jevů do školních dokumentů (učební plány, plán práce, ŠVP).
 - Zpracovat přehled odborné i populární literatury a videonahrávek vhodných pro mládež s problémovým chováním.
 - Navázat kontakt s institucemi a organizacemi, které se v angažují v prevenci sociálně patologických jevů.
 - Podat návrhy psychologických a speciálně pedagogických vyšetření (problematika s problémového chování).
 - Seznámit rodiče na třídních schůzkách s preventivním programem.
 - Připravit na pedagogickou radu informaci o s problémovém chování.
 - Zpracovat pro žáky učitele, rodiče a žáky školy informace o kontaktech na dostupná krizová, poradenská a preventivní zařízení.
 - Podat návrhy psychologických a speciálně pedagogických vyšetření (problematika s problémového chování).
 - Připravit pro žáky školy informaci o kriminalitě, delikvenci a záškoláctví ve škole.
 - Informovat žáky a rodiče o volnočasových aktivitách školy.
 - Připravit na pedagogickou radu informaci o formách násilného chování (šikanování, vandalismus) a o projevech xenofobie a rasismu ve škole.
 - Podat návrhy psychologických a speciálně pedagogických vyšetření (problematika s problémového chování).
 - Zajistit vybavení školy odborným a metodickým materiálem a dalšími pomůckami.
 - Zorganizovat přednášku pro pedagogické pracovníky k problematice virtuálních drog a patologického hráčství.
 - Připravit pro žáky školy informaci o formách násilného chování (šikanování, vandalismus) a o projevech xenofobie a rasismu ve škole.
 - Podat návrhy psychologických a speciálně pedagogických vyšetření (problematika s problémového chování).
 - Vyhodnotit efektivitu jednotlivých preventivních aktivit.
-

Příloha: Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací, Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

1. Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací

- 01 Návykové látky
- 02 Rizikové chování v dopravě
- 03 Poruchy příjmu potravin
- 04 Alkohol
- 05 Syndrom CAN
- 06 Školní šikanování
- 07 Kybešikana
- 08 Homofobie
- 09 Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10 Vandalismus
- 11 Záškoláctví
- 12 Krádeže
- 13 Tabák
- 14 Krizové situace spojené s násilím
- 15 Netolismus
- 16 Sebepoškozování
- 17 Nová náboženská hnutí
- 18 Rizikové sexuální chování
- 19 Příslušnost k subkulturám
- 20 Domácí násilí
- 21 Hazardní hry
- 22 Poruchy autistického spektra (PAS)

Jméno a příjmení žáka:

Datum narození:

Místo trvalého pobytu: **Kontaktní údaje na zákonného zástupce/telefon**
(v případě zletilého žáka na kontaktní osobu)

Název a adresa školy/školského zařízení, ročník:

Pracovníci školy, kteří zpracovali „Krizový plán“

Školní metodik prevence

Výchovný poradce

Třídní učitel

Vychovatel

...

Externí pracovníci, kteří spolupracovali na vytvoření „Krizového plánu“

Ošetřující lékař/odborný lékař:

Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení spolupracující na vytváření

Sociální kurátor

Policie ČR

Popis obtíží žáka

Doporučený postup prevence vzniku problémových situací

Doporučený postup v případě, kdy problémová situace

Podpisy informovaných osob

Podpis žáka:

Podpis zákonného zástupce/kontaktní osoby v případě zletilého žáka:

Místo, datum:

Zpracoval/a:

Podpis ředitele školy:

Záznamový arch

Datum /čas	Co se stalo/průběh problémové situace	Kdo byl kontaktován/kým/čas	Poskytnutá opatření	Vyhodnocení

2. Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

Legislativní podklady:

☒☒ Trestní zákon č. 140/1961 Sb., v platném znění.

☒☒ Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a toxikománií, v platném znění.

☒☒ Minimální preventivní program pro školy a školská zařízení v oblasti zneužívání návykových látek „Škola bez drog“.

Omamné látky

1. Identifikace a ukládání látek:

- Zajistí-li pedagog podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky (s drogou nikdo nijak nemanipuluje).
- Na obálku napíše datum, čas a místo zajištění látky, popř. jméno žáka, u kterého byla látka zjištěna. Obálku přelepí a opatří razítkem školy a uschová do školního trezoru u ředitele školy nebo v kanceláři školy.
- nálezu nebo zachycení škola sepiše zápis, ve kterém se přesně popíše vzhled látky, obal, místo a čas nálezů a tento zápis podepíše dvě dospělé osoby a ten, u koho byla látka nalezena nebo ten, kdo nález oznámil (jestliže žák podepsat odmítne, v zápisu se uvede: odmítl podepsat).
- Poté je nutno bezodkladně uvědomit policii. Identifikaci látky provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy.
- Pokud je zajištěna podezřelá látka u žáka, který jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem uložená přivolanému lékaři (usnadní to lékařskou intervenci žáka).
- celé záležitosti musí být ihned informováni členové vedení školy a školní metodik prevence. Jednou z dospělých osob přítomných u celé akce je ředitel školy, případně zástupce ředitele školy.

2. Ohrožení zdraví žáka:

- V případě ohrožení zdraví žáka v důsledku podezření na požití omamné látky se postupuje tak, jako když žák přijde do školy s horečkou.
- Žák jevící příznaky užití omamné látky je odveden ze třídy do návštěvní místnosti vedle vrátnice školy, kde zůstane po dobu, než si pro něj přijdou rodiče nebo lékařská služba. Po celou dobu musí být nad žákem zajištěn dohled dospělé osoby. O celé záležitosti musí být ihned informováni členové vedení školy a školní metodik prevence.
- Škola kontaktuje bezodkladně rodiče žáka nebo jeho zákonné zástupce o bližší nespecifikovaných potížích žáka, rodiče jsou vyzváni k tomu, aby si své dítě co nejdříve vyzvedli ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření žáka.

Rodič (zákonný zástupce) si přijde do školy pro dítě:

☒☒ Rodič je seznámen se zdravotními potížemi (např. zúžené zornice, návaly horka, potíže s dýcháním aj.). Po užití stimulačních či kanabinoidních látek jsou např. zornice rozšířené.

☒☒ Škola apeluje na rodiče, aby s dítětem navštívili lékaře, a nabídne možnosti, kde se může poradit o výchovných postupech.

☒☒ Pedagog odkáže rodiče na odborníky na specializovaných pracovištích.

Rodič (zákonný zástupce) si do školy pro dítě nedojde:

☒☒ Škola (zdravotník školy) přehodnotí zdravotní stav žáka a je v kompetenci školy přivolat lékařskou službu (může jít o předávkování návykovou látkou), rodič je o postupu školy předem informován.

☒☒ Pokud není rodič k zastížení a zdravotní stav žáka není dobrý, ihned se přivolá lékařská služba.

2

Následná opatření:

a) Škola (školní metodik prevence nebo třídní učitel nebo po celou dobu akce přítomný učitel) vyhotoví podrobný zápis průběhu celého případu. O celé záležitosti musí být ihned informováni členové vedení školy a školní metodik prevence.

b) Škola pozve nejrychlejší cestou rodiče (zákonné zástupce) problémového žáka k jednání se školou. Rodiče jsou před výchovnou komisí školy seznámeni se všemi skutečnostmi případu, s porušením školního řádu, s návrhem výchovného opatření, který doporučila a schválila pedagogická rada. Škola doporučí rodičům (zákonným zástupcům) žáka specializovanou pomoc odborníků. Škola vyhotoví dva zápisy z jednání výchovné komise, jeden obdrží rodič, druhý zůstane uložen ve škole. Škola nabídne rodičům pomoc: monitorování dítěte, pravidelné schůzky rodič + třídní učitel, školní metodik prevence a výchovný poradce.

c) Všichni žáci školy jsou obecnou formou seznámeni s případem a jsou upozorněni na závažnost držení, přechovávání a užívání návykové látky, a to nejen v areálu školy. Žáci jsou podrobně seznámeni s tím, že:

Žák, který prokazatelně zneužíval omamnou látku v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, a tím porušil školní řád, bude kázeňsky potrestán dle školního řádu.

d) Třída, v níž se vyskytl problém, bude monitorována, budou v ní pracovat odborníci primární a sekundární prevence.

e) Proběhne mimořádná schůzka rodičů třídy, ve které se případ vyskytl. Všichni přítomní rodiče jsou informováni o následujících problémech:

1. Co se ve třídě stalo a jak se škola k případu postavila.

2. Jak bude škola pracovat s rizikovou třídou a s rizikovým žákem v preventivní oblasti.

3. Rodiče jsou vybídnuti ke spolupráci při výskytu sociálně nežádoucího chování, jsou seznámeni s účinky a příznaky užití návykových látek dítětem a dále jsou seznámeni s náplní práce a konzultačními hodinami výchovného poradce a školního metodika prevence.

4. Rodiče jsou podrobně seznámeni s tím, že:

Dítě pod vlivem návykové látky ve škole porušuje školní řád (zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy, včetně sankcí, které z porušení tohoto zákazu vyplývají – výchovná opatření).

3. V případě podezření, že žák zneužívá návykové látky:

Školní metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel nebo pověřený pracovník ředitelem školy dle svých odborných možností a komunikativních sociálních dovedností:

a) Povede diskrétní šetření, pohovor se žákem. Doporučí mu rozhovor s odborníkem, např. přes Linku důvěry, odkáže ho na odborníky ze zdravotnického zařízení, pedagogicko-psychologické poradny (PPP), střediska výchovné péče (SVP). V případě možné nedůvěry ze strany žáka k pracovníkům školy je nutná (již při prvním rozhovoru) součinnost odborníků PPP, SVP, sociálních kurátorů, pracovníků oddělení péče o dítě atd. Vzniklou situaci i nadále monitoruje.

b) Při důvodném podezření kontaktuje rodiče (zákonné zástupce). **V případě negativní reakce rodičů na sdělení skutečnosti** a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, uvědomí oddělení péče o dítě, oddělení sociální prevence sociálního odboru.

c) V akutním případě, po průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole, nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování ředitel školy nebo pověřený pracovník školy:

Uvědomí **rodiče** (zákonné zástupce) a zároveň kontaktuje **zdravotnické zařízení**.

Uvědomí **oddělení péče o dítě, oddělení sociální prevence sociálního odboru**.

Distributora je třeba ihned ohlásit na policii. Zákon ukládá tento trestný čin (prodej, předávání nebo výroba drog) překazit, což se nejlépe udělá tím, že se oznámí!

Terminologické poznámky:

uživatel – je dítě (žák, jedinec), které drogy užívá (je na něho pohlíženo jako na nemocného)

distributor – je dítě (žák, jedinec), který drogy dodává uživateli (pohled jako na pachatele)

obě role se mohou překrývat, ale nemusí

užívání drogy – u nás není trestné (ovšem ani zdaleka neznamená, že je nějak žádoucí)

prodej, předávání nebo výroba drog – u nás je trestné

15. Školní neúspěšnost

1. Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neprospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřující k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

§ 7 (3) Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků uvedených v odstavci 1, **preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti**, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Strategie reaguje také na kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání České školní inspekce pro školní rok 2022/2023:

5. Vzdělávací výsledky žáků

5.4 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

Popis kritéria

Škola efektivně **vyhodnocuje úspěšnost žáků** v průběhu a ukončování jejich vzdělávání na všech úrovních řízení pedagogického procesu, umí doložit procesy a výsledky tohoto hodnocení **a dokáže zpracovat opatření, která vedou ke zkvalitňování procesu hodnocení úspěšnosti žáků**. S výsledky hodnocení cíleně pracují pedagogové i vedení školy, **jejich činnosti a opatření zkvalitňují vzdělávání žáků a snižují jejich neúspěšnost**.

2. Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence,
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou,
- nadměrně ochranné rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení,
- dítě – cizinec.

3. Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen,
- dlouhodobě neplní zadané úkoly,
- svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření,
- jeho příprava není systematická.

4. Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,
- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

5. Přecházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

6. Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasně podchycení žakových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, školním psychologem či dalšími členy školního poradenského pracoviště. Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.).

Je uplatňován třístupňový model péče

1. Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
2. Zapojení školního poradenského pracoviště.
3. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preferenze vizuálního, nebo audio vnímání),
- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejméně výhodný,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),

- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

16. Akce primární prevence ve školním roce 2024/25

Září

- 12. 9 proběhla přednáška pro rodiče na téma „kyberprostor“ od pana por. M. Mervarta, třídní schůzky
- 10. 9. – Přednáška speciální pedagožky pro zákonné zástupce – práce s dětmi s PO.
- 21. 9. proběhlo setkání kiva koordinátorů a ředitelů škol na Jaroměřsku.
- Začaly probíhat pravidelné čtrnáctidenní třídnické hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Začaly probíhat pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Třídní učitelé se zúčastnili metodického setkání pro vedení KIVA lekcí.
- V prvním týdnu proběhly stmelovací akce tříd školy s žáky i rodiči.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP)
- ŠMP stále pokračuje ve specializačním studiu pro ŠMP.

Říjen

- Návštěva dopravního hřiště 4. třídou.
- 24. 10. – stmelovací akce pro rodiče děti MŠ – Halloween ve školce.
- Halloween pro 1. stupeň – kostýmy, tematické vyučování...
- Halloweenské odpoledne v družině pro rodiče a děti – tvoření, stezka odvahy.

- Třídní učitelé podali na konci měsíce října písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídnické hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Výlet družiny s dětmi do České Skalice – obě oddělení – inovativní vzdělávání
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP)

Listopad

- Třídní učitelé podali na konci měsíce listopadu písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídnické hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- V tomto měsíci proběhly ve většině tříd Triády – setkání s rodičem a žákem, v 9. třídě proběhly třídní schůzky.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP)

Prosinec

- Třídní učitelé podali na konci měsíce listopadu písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídnické hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Většina tříd připravuje své vystoupení na školní koncert v kostele a vánoční výstavu, probíhají vánoční besídky ve třídách v režii třídního učitele, pyžamový den – poslední den před prázdninami.
- Celou školou prochází žáci 9. třídy jako čerti, andělé a Mikuláš do tříd, děti dostávají odměny.
- ŠMP stále pokračuje ve specializačním studiu pro ŠMP.
- Každoroční stmelovací Vánoční večírek pro aktuální i bývalé pedagogy školy.
- 19. 12. Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP).

Leden

- Třídní učitelé podali na konci měsíce listopadu písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.

- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídní hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- 1. stupeň dojíždí na lyžařský výcvik do Jánských Lázní.
- Návštěva paní metodičky z programu KIVA – náslech hodiny, pomoc, konzultace s učiteli.
- Plánovaný preventivní program pro 2. a 3. třídu – „na světě nejsi sám“
- Plánovaný preventivní program pro 4. a 5. třídu „Jsem on-line“
- Plánovaný preventivní program pro 6. a 7. třídu „Nestresuj se stresem“
- Plánovaný preventivní program pro 8. a 9. třídu „Bát či nebát se?“
- 30.1. Probíhá Den elegance – tanec na chodbách, módní přehlídky, povídání o módě, volba krále a královny tříd.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP).

Únor

- Třídní učitelé podali na konci měsíce ledna sdělení v elektronické podobě o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídní hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Na celé škole probíhá akce Valentýn, kdy si děti vhadzují milé valentýnské vzkazy do schránek a následně je dostávají.
- V družině probíhá akce Masopust, kdy děti natrénovaly společné vystoupení a s paní vychovatelkami a obcházejí vesnici s koblížky.
- Návštěva žáků 5. tříd spřátelených škol Dolany a Velký Třebešov v naší páté třídě – seznámení s žáky, chodem školy, učiteli – potenciální žáci do 6. třídy.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP).

Březen

- Třídní učitelé podali na konci měsíce ledna sdělení v elektronické podobě o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídní hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Na celé škole probíhá akce Valentýn, kdy si děti vhadzují milé valentýnské vzkazy do schránek a následně je dostávají.

- Proběhla naplánované preventivní divadelní představení „Karkulka v síti“ – nebezpečí sociálních sítí pro 1. – 5. ročník.
- Ve 2. a 3. třídě začínají probíhat pravidelné besedy se zvířátky – projektové vyučování.
- Tři odpolední setkání s předškoláčky ve škole – děti se seznámí s prostorem školy, s učiteli na 1. stupni, s režimem a systémem školy a učení hrou.
- Probíhají motivační rozhovory s vedením školy a všemi zaměstnanci.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP), Mgr. Lucie Kielerová (Spec. ped.)

Duben

- Třídní učitelé podali na konci měsíce ledna sdělení v elektronické podobě o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídnické hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Projektový Týden bezpečnosti a péče o zdraví – zdravotní beseda, prezentace, praktické ukázky,...
- Ve 2. a 3. třídě stále probíhat pravidelné besedy se zvířátky – projektové vyučování.
- 5. třída připravila velikonoční stezku po vesnici pro rodiče s dětmi.
- Ve třídách probíhají aktivity na téma tradice čarodějnic – projektové vyučování ve třídách v režii učitelů.
- Probíhá třídní kolo recitační soutěže ve třídách.
- Velikonoční dílny pro rodiče s dětmi v režii třídních učitelů.
- Návštěva SPC Náchod.
- Konzultační a třídní schůzky – třídní učitelé informují o rizicích tzv. moderních drog – kratom, HHC, THC, Nikotinové sáčky atd.
- Odpolední výlet obou oddělení školní družiny do České Skalice.
- Stmelovací odpolední setkání zaměstnanců školy v prostorách Kuksu.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP), Mgr. Lucie Kielerová (Spec. ped.)

Květen

- 5. – 7. 5. – výlet do Jánských Lázní MŠ.
- 29. 5. – proběhla Zahradní slavnost v MŠ – rozloučení s předškoláčky, společné dopoledne s rodiči.
- Třídní učitelé podali na konci měsíce ledna sdělení v elektronické podobě o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídnické hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Třídy začínají jezdit na školní výlety, pobyty v přírodě – inovativní vzdělávání.

- Výběr žáků z 2. stupně vyrazí na tří denní poznávací výlet po Čechách.
- 4. třída – návštěva dopravního hřiště Náchod – zkoušky.
- Ve 2. a 3. třídě stále probíhat pravidelné besedy se zvířátky – projektové vyučování.
- Ve většině tříd začíná příprava na vystoupení na školní akademii, výstavu na téma přijela k nám pouť.
- Vyjma 9. třídy probíhají třídy ve třídách, plánování učiva a aktivit do konce školního roku.
- Den zavřených tříd – plánovaná výuka, výlet mimo školu. 1. stupeň – pochod na Bokouš, 2. stupeň samostatné výlety v režii tř. učitelů.
- 6. 5. – ŠMP se zúčastnil Osvětové akce pro odbornou pedagogickou veřejnost v rámci programu prevence předčasných odchodů ze vzdělávání.
- 6. 5. se naše škola zapsala do projektu předčasných odchodů ze vzdělávání od PPP královehradeckého kraje pro příští školní rok 2025/2026.
- 20. 5. ŠMP se zúčastnil setkání aktérů k tématu sociální pedagog.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP), Mgr. Lucie Kielerová (Spec. ped.)
- 26. 5. – 2. metodická návštěva paní metodičky KIVA – zhodnocení roku na naší škole, pomoc.
- 28. 5. – setkání Kiva koordinátorů a ředitelů škol – zhodnocení roku s KIVA.

Červen

- 5. 6. – olympiáda školek – společné dopoledne, navazování spolupráce s okolními školkami.
- 2. 6. – úspěšné zakončení ŠMP specializačního studia.
- Třídní učitelé podali na konci měsíce ledna sdělení v elektronické podobě o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách za uplynulý měsíc.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní třídnické hodiny. Třídní učitelé podali na konci měsíce září písemné sdělení o preventivních aktivitách v jednotlivých třídách, na třídnických hodinách.
- Probíhají pravidelné čtrnáctidenní hodiny KIVA lekcí, pro rozvoj kompetencí proti šikaně na škole.
- Ve 2. a 3. třídě stále probíhat pravidelné besedy se zvířátky – projektové vyučování.
- Většina tříd se účastní vystoupení na školní akademii a výstavě. Obsluha a příprava 9. třídy.
- 2., 3., 4., 5., 6., 9. třída – samostatné stmelovací přespávání ve škole.
- Poslední týden třídnické hodiny s třídním učitelem - závěrečné zhodnocení celého školního roku, společný úklid tříd, stmelovací aktivity, společně strávený čas při práci, úklid a starost o své prostory ve škole, slavnostní rozloučení.
- Probíhají třídní výlety po okolí i do vzdálenějších míst, jednodenní i s přespáváním.
- V posledním týdnu proběhly rozlučkové setkání učitelů s rodiči.
- Probíhá Kiva testování žáků i učitelů – zhodnocení 1. roku s KIVA programem a zároveň zhodnocení, jak se žáci na naší škole cítí. Výsledky budou v letních měsících.
- Závěrečné zhodnocení třídními učiteli KIVA programu (vyplnění předem připraveného dotazníku), následné zhodnocení KIVA TÝMEM. Odchod 1 člena KIVA týmu na mateřskou (Mgr. Lucie Machová) a nahrazen novým členem Mgr. Lenka Fisherová.

- Plánovaná přednáška od VZP pro 8. a 9. ročník – vzpoura úrazům jako prevence před odchodem ze ZŠ.
- Proběhla pravidelná schůzka ŠPP – Mgr. Markéta Ulrychová (ŘŠ), Mgr. Kateřina Prchlíková (ŠMP), Bc. Veronika Hoffmanová (VP), Mgr. Lucie Kielerová (Spec. ped.)
- Závěrečné zhodnocení roku ŠMP, vyplnění zhodnocení SEPA, začínání plánování preventivních cílů a aktivit na příští školní rok.
- Naplánována přednáška pro pracovníky školy na 25. 8. od por. Mervarta - Ochrana měkkých cílů.

(Během roku budou dopisovány akce, které budou probíhat v rámci jednotlivých tříd. Počítá se s preventivními programy celé školy. První a druhý stupeň absolvuje několik přednášek úměrně zájmu a věku.)

Ve Chvalkovicích, dne 1. 9. 2024

.....
Školní metodik prevence

.....
Ředitel školy